Schiermonnikoog,

eiland in beweging

Zomernota 2022

Fotograaf:
F. Venselaar

Inhoudsopgave

Voorwoord **6**

Programma 1 Sociaal **12**

1.1 Volksgezondheid, zorg en welzijn 13
1.2 Onderwijs en jeugd 19
1.3 Werk en inkomen 22
1.4 Sport en Cultuur 25

Programma 2 Leefomgeving **29**

2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen 30
2.2 Verkeer en vervoer 35
2.3 Duurzaamheid, natuur en milieu 38
2.4 Fysieke leefomgeving 46
2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving 50
2.6 Openbare orde en veiligheid 51

Programma 3 Economie en werkgelegenheid **53**

3.1 Toerisme en recreatie 54
3.2 Jachthaven 58

Programma 4 Burgers en bestuur **60**

4.1 Burgerparticipatie 61
4.2 Bestuur 63
4.3 Dienstverlening 67

Financieel effect Zomernota 2022 ..... **68**

Mutaties Algemene Reserve **71**

VOORWOORD

Aan de Raad,

Inleiding

Voor u ligt één van onze tussenrapportages, de zomernota 2022.
Tezamen met de lente- en herfstnota vervangt de zomernota de eerste en tweede tussenrapportages (turaps), die sinds 2021 aan de raad worden aangeboden.
Een tussentijdse rapportage is verplicht op grond van de Financiële verordening gemeente Schiermonnikoog, die uw raad heeft vastgesteld. De achtergrond achter deze verplichting is dat het college gedurende de looptijd van het begrotingsjaar de gemeenteraad inzicht geeft in de voortgang van de voornemens en om u in staat te stellen te beoordelen of we zowel inhoudelijk als financieel op koers liggen. De lente- en herfstnota geven vooral inzicht in de financiële stand van zaken, in de zomernota wordt vooral over de inhoudelijke voortgang over de eerste 6 maanden van het jaar gerapporteerd. In financieel opzicht wordt op hoofdlijnen gerapporteerd: de stand van de algemene reserve en het begrotingsresultaat. Dit op basis van de in de raad besproken raadsvoorstellen met begrotingswijzigingen.

Financiële stand van zaken

Wij geven u met deze notitie een zo reëel mogelijk beeld van de stand van zaken van de algemene reserve (€ 426.078) en het begrotingsresultaat (€ 156.935).

Maatschappelijke context

De eerste 6 maanden van het jaar stonden – anders dan de voorgaande twee jaren – gelukkig veel minder in het teken van de COVID-pandemie. In het vroege voorjaar zijn vrijwel alle beperkingen opgeheven; in elk geval de beperkingen die onze sociale en maatschappelijke contacten zo in de weg hebben gestaan. De COVID-steunmaatregelen zijn daardoor afgeschaald. Wel is in maart nog een herhaalprikcampagne op het eiland georganiseerd en die zal in het najaar nog weer een vervolg krijgen. We zijn blij met de goede samenwerking tussen de GGD, de huisartsen, vele vrijwilligers en onze eigen collega’s van de gemeente, die steeds een vlekkeloze organisatie heeft opgeleverd.

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de COVID-pandemie zijn weerslag heeft gehad op het welzijn van onze inwoners en met name van de jeugd van het eiland. We hebben bij een jeugd- en jongerenorganisatie van de wal advies gevraagd hoe we het jeugdbeleid en het jeugdaanbod verder kunnen ontwikkelen. Dit advies zal binnenkort gereed zijn. Intussen zijn we een werkgroep gezonde leefstijl gestart om te werken aan een aanpak om jongeren (en hun ouders) gezond, veilig en kansrijk op te laten groeien. We willen inzetten op preventie en vroegsignalering. Hierbij werken we ook samen met de andere Friese Waddeneilanden en relevante maatschappelijke partners.
Een ander punt waar we tegen aan zijn gelopen betreft de overlast die we in de publieke ruimte ervaren. Wij hebben tezamen met politie en Natuurmonumenten een meer dan normale inzet moeten plegen om toezicht en handhaving te organiseren op het naleven van gedragsregels. Konden we dit in de voorgaande 2 jaren vooral relateren aan burgerlijke ongehoorzaamheid tegen COVID-beperkingen die door de regering waren uitgevaardigd, in het afgelopen voorjaar en de zomer lijkt dit eerder te komen door een gevoel dat “alles weer kan”. Hoewel dat lang niet vooriedereen geldt, zijn er inwoners, gasten, jong én oud, die dit niet alleen waarderen, maar ook denken dat er een inhaalslag moet worden gemaakt en het niet zo nauw nemen. Dit heeft een relatief groot beslag gelegd op de bestuurlijke en ambtelijke capaciteit van openbare orde en veiligheid en heeft ertoe geleid dat we ook als gemeente zelf, naast de inzet van de politie, een toezichthouder en BOA inzetten. Aan het

einde van de zomer is hiermee een start gemaakt door de inzet van alvast een toezichthouder. Er is hiervoor structureel geld beschikbaar.

Tegelijk met het goede nieuws over de afname van de COVID-perikelen, is de wereld opgeschrikt door de oorlog in Oekraïne. Dat dit geen ver-van-ons-bed gebeurtenis is, bleek al snel. Naast de verschrikkelijke ellende die een oorlog voor de direct betrokken natuurlijk met zich meebrengt, heeft het ook voor ons gevolgen. Natuurlijk valt de opkomst van een enorme vluchtelingenstroom op, evenals de economische boycot van Rusland, een ongekende stijging van energieprijzen en een verstoorde wereldeconomie, welke laatste ook wordt veroorzaakt door andere factoren (zoals drastische COVID-maatregelen in China). Ook op ons eiland zijn vluchtelingen opgenomen. Wij zijn de mensen die hun recreatiewoning daarvoor beschikbaar hebben gesteld en die hen op allerlei manieren hebben opgevangen en ondersteund, zeer erkentelijk. Ten gevolge van de energieprijzen hebben wij de landelijke maatregel voor een energietoeslag voor de mensen met maximaal 120% van het minimumloon uitgevoerd en uitgebreid naar 130%. De verstoorde wereldeconomie merken wij ook aan lange levertijden en stijgende prijzen voor bepaalde producten en een hoge inflatie, waar ook onze inwoners last van hebben.

Daarnaast speelt er van alles op het halen van de klimaatdoelen. De stikstofdoelen van het kabinet brengen de gemoederen in beweging bij voor- en tegenstanders. Ook op ons eiland. Tegelijkertijd wordt de noodzaak van het verminderen van het gebruik van fossiele brandstoffen steeds meer gevoeld, mede ingegeven door de sterk verminderde gasleveranties van Rusland. Voor ons eiland betekent dit dat wij snel voortgang willen boeken op het verder verduurzamen op alle onderwerpen die wij ons hebben voorgenomen.

In maart zijn er gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd. Opnieuw waren deze verkiezingen over drie dagen verspreid. We zijn verheugd over de zeer grote opkomst. De organisatie verliep erg goed, waarop we trots mogen zijn. Dat heeft er mede voor gezorgd dat we wederom als eerste gemeente van Nederland de uitslag konden bekend maken.
In de raad zijn twee nieuwe raadsleden geïnstalleerd (mevrouw Mirjam Smit en de heer Coen Bouman) en is afscheid genomen van één raadslid (mevrouw Jeanette Ridder). De informatie en formatie voor een nieuw college van burgemeester en wethouders heeft in de maanden april en mei plaats gevonden. Medio mei is het nieuwe college geïnstalleerd, waarbij de coalitie is gevormd door dezelfde twee partijen als de in de vorige raadsperiode. Deze beide partijen (Samen voor Schiermonnikoog en Schiermonnikoogs Belang) hebben hiertoe een coalitieakkoord gesloten. Wethouder Ilja Zonneveld heeft namens Schiermonnikoogs Belang de positie overgenomen van wethouder Erik Gerbrands. Namens Samen voor Schiermonnikoog is wethouder Johan Hagen een tweede termijn ingegaan. Het nieuwe college is bezig om op basis van het coalitieakkoord een college uitvoeringsprogramma te maken. In de NFK die in juli door de raad is vastgesteld is hierop al geanticipeerd. Voorafgaand aan de vaststelling van de nieuwe begroting voor 2023 en volgende jaren, zal dit programma in oktober ter kennisneming aan de raad worden aangeboden.

<u>Hoofdlijnen inhoudelijke voortgang over de eerste 6 maanden.</u>
In deze zomernota maken wij voor het eerst gebruik van het zogenaamde stoplichtenmodel. De lezer kan daardoor in één oogopslag zien welke onderwerpen op koers liggen (groen), welke enigszins zijn vertraagd, dan wel er andere bijzonderheden zijn (oranje) en aan welke er nog niets is gebeurd (rood). Met name op de twee laatste categorieën wordt een nadere toelichting gegeven. Ook zijn er onderwerpen geheel afgerond. Die zijn voorzien van een “groen vinkje”. Dit is een groeimodel, we werken nog aan de eenduidigheid.

Alle onderwerpen waaraan we werken zijn uiteraard belangrijk. Een paar daarvan lichten wij er toch graag uit, omdat daarop in de eerste helft van 2022 er enkele belangrijke politiek-bestuurlijke mijlpalen zijn bereikt:

- De bouw van de 16 nieuwbouwwoningen in het plangebied Oost is afgerond. Evenzovele gezinnen zijn blij met hun nieuwe woning en ten gevolge van het doorstromen zijn er ook andere woningzoekenden die een woning hebben kunnen betrekken.
- De voorbereidingsfase voor de realisatie van het LOC is gestart. Er is een projectleider aangesteld, er is overleg met de buurt en de ouders georganiseerd en naar verwachting wordt in de nazomer een de gunning van de architect afgerond.
- Het bestemmingsplan Dorp is door de gemeenteraad vastgesteld. Na vele jaren voorbereiding mag dit gerust een mijlpaal heten. Tegen onderdelen van het plan is door een aantal belanghebbenden nog wel beroep bij de Raad van State ingesteld; het verzoek om voorlopige voorziening is afgewezen, waardoor het plan wel al werkingskracht heeft.
- Op diverse manieren zijn we bezig om inhoud te geven aan ons Woonbeleid. In samenwerking met RVO wordt gewerkt aan een model voor Schiermonnikoog, waarbij koopwoningen beschikbaar zijn en blijven voor huishoudens met een inkomen tot 1,5 keer modaal. Met de boeren van ons eiland worden gesprekken gevoerd over onder andere mogelijkheden voor personeelshuisvesting op hun erven. We zijn begonnen om in beeld te krijgen welke bouwmogelijkheden er zijn bij het oude bezoekerscentrum / energiecentrale en andere (inbreidings)locaties. Ook willen we onze huisvestingsverordening evalueren. Dit alles levert ingrediënten op voor een in 2023 vast te stellen Woonvisie.
- Wij zijn gestart met de voorbereiding van het project Proeftuin Aardgasvrije Wijken, waarvoor onze wijk Nieuw-Dokkum is aangewezen. Er is een kwartiermaker aan de slag gegaan en onze inwoners uit de wijk zijn geïnformeerd over het proces.
- Er is hard gewerkt aan het actualiseren van onze website. In feite wordt er een geheel nieuwe site voorbereid, die klantvriendelijker is en meer mogelijkheden biedt. Er wordt op gekoerst om de site in september te introduceren.

Naast bovenstaande mijlpalen is er hard door gewerkt aan heel veel onderwerpen, die voor een deel regulier zijn en voor een deel projectmatig. Daarvan wordt in deze zomernota de stand van zaken tot en met juni 2021 gegeven. Het ene onderwerp heeft meer impact dan het andere, hetgeen ook afhankelijk is van ieders maatschappelijke of economische positie. Op sommige onderwerpen voeren we zelf de regie, terwijl op andere dossiers wij een faciliterende of soms slechts een informatieve rol hebben. Wij proberen u een zo goed mogelijk beeld te geven van wat er allemaal speelt en van de brede en enerverende taakstelling van een gemeente in het algemeen en van Schiermonnikoog in het bijzonder.

Bestuurlijke en ambtelijke kwaliteit en capaciteit

Om aan onze taakstelling en ambities inhoud te kunnen geven, is er voldoende bestuurlijke en ambtelijke kwaliteit en capaciteit nodig. Om de bestuurlijke kwaliteit op waarde in te schatten en ook voor de toekomst te waarborgen, heeft de raad eerder al besloten om een zogenaamde opclassificatie te vragen van de provincie Fryslân, hetgeen is toegekend.
Daarnaast heeft de gemeenteraad ermee ingestemd om de omvang van de formatie van de beide wethoudersposten te verhogen van 0,65 fte elk, naar 0,8 fte.

De kwaliteit en capaciteit van onze ambtelijke organisatie blijft vooralsnog een aandachtspunt. Wij hebben ambities en we willen zelfstandig blijven. Dat heeft gevolgen voor de benodigde personele capaciteit, kwaliteit en de daarbij behorende kosten. Er zijn nog steeds enkele vacatures. Onder meer door recente personele mutaties

én doordat een aantal vacatures niet kunnen worden ingevuld. Dat laatste heeft te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd zijn wij erg blij dat het ons toch is gelukt om nieuwe, kwalitatief goede mensen in eigen dienst aan te nemen. In andere gevallen zijn we overgegaan tot tijdelijke inhuur. Inhuur van personeel is naar de aard tijdelijk en bovendien duurder dan het in eigen dienst aannemen van personeel. Wij proberen dit op te lossen, maar willen niet inboeten op kwaliteit.
Wij zullen binnenkort met uw raad informatie gaan delen over de aanleidingen, oplossingsrichtingen en financiële consequenties voor dit jaar en de volgende jaren. Op dat moment zijn wellicht ook de financiële effecten bekend van de actualisering van de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Noardeast Fryslân.

Burgemeester en wethouders van Schiermonnikoog,

Secretaris,	burgemeester,
R. Thedinga	I. van Gent

Programma 1
Sociaal

Thema´s binnen dit programma:

1.1 Volksgezondheid, zorg en welzijn

1.2 Onderwijs en jeugd

1.3 Werk en inkomen

1.4 Sport en Cultuur

1.1 Volksgezondheid, zorg en welzijn

►1.1 /1 Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
De gemeente wil bevorderen dat inwoners een gezonde leefstijl naleven.	Zorgdragen voor de basis openbare gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg inclusief lokale speerpunten via de inzet van een aanvullend pakket.		De verschillende zorgpartijen op Schiermonnikoog dragen zorg voor de openbare- en jeugdgezondheidszorg. Tijdens de raadsvergadering van 21 juni 2022 is de Nota Gezondheidsbeleid Friese Waddeneilanden 2022-2026 vastgesteld. In dit document zijn de volgende speerpunten opgenomen: 1. Gezond gewicht en gezonde leefstijl 2. Preventie en matiging van middelengebruik 3. Ouderenzorg 4. Mentale gezondheid De volgende stap is om de te ondernemen acties te verwerken in een uitvoeringsprogramma. Op 20-04-2022 is een start gemaakt met de werkgroep ‘gezonde leefstijl’. Het doel van deze werkgroep is nauw verwant aan de eerste twee speerpunten van de Nota Gezondheidsbeleid Friese Waddeneilanden 2022-2026. Deze opgave wordt zo integraal mogelijk opgepakt.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Inzetten van combinatiefunctionarissen sport en bewegen voor alle inwoners inclusief het uitvoeren van het plan 'Jongeren Op Gezond Gewicht', Lokaal Sportakkoord en de samenwerking met Zorg & Welzijn en sportverenigingen.		De mate waarin we aan dit doel gewerkt hebben is tweeledig. Afgelopen periode was de buurt-sportcoach/jongerenwerker afwezig. Het uitvoeren van activiteiten rond 'Jongeren op Gezond Gewicht' heeft daardoor beperkte doorgang kunnen vinden. De training voor de Monnikenloop heeft wel plaatsgevonden. Daarentegen is wel in samenwerking met Zorg & Welzijn, Lytje Willem, de scholen en de sportver-enigingen uitvoering gegeven aan het Lokaal Sportakkoord. Samen met alle partijen wordt bepaald welke acties worden gekoppeld aan de geformuleerde ambities en gaan daar uitvoering aan geven Zie voor meer informatie over de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord ook het onderdeel sport van deze zomernota.
	Bieden van preventie- en voorlichtingsactiviteiten in samenwerking met o.a. maatschappelijk werk, VNN en Wmo.		VNN heeft op school een voorlichting gegeven. Zodra het uitvoeringsprogramma van de nota gezondheidsbeleid 2022-2026 handen en voeten krijgt, ook in combinatie met resultaten uit de werkgroep gezonde leefstijl, kunnen aanvullende preventie- en voorlichtingsactiviteiten worden aangeboden.

►1.1 /2 Zorg en Welzijn

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Maatschappelijke deelname, zelfredzaamheid en participatie van de inwoners van Schiermonnikoog.	Bieden van een inloopvoorziening in het Koningshuis.		Dit jaar zijn we gestart met het aanbieden van inloopochtenden in het Koningshuis. Er is de gelegenheid om onder het genot van een kopje koffie bij te praten. Ook worden er diverse activiteiten georganiseerd, zoals spelletjesmiddagen en zijn er soms sprekers. Het aanbieden van activiteiten is zoveel mogelijk vraag gestuurd. Het is een laagdrempelige voorziening waar men met elkaar in contact kan komen.
	Bieden van maatwerkvoorzieningen (hulp bij het huishouden, begeleiding, dagbesteding, vervoer, hulpmiddelen, woningaanpassingen).		De kleinschaligheid van ons eiland leent zich uitstekend voor het bieden van maatwerkvoorzieningen. Het is van belang dat de zorgpartners op Schiermonnikoog oog blijven houden voor de individuele behoeften en daar de mogelijkheden op afstemmen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Versterken van de vroegsignalering en de toegang tot zorg.		Afgelopen periode hebben we hier op meerdere manieren aan gewerkt. De contactmomenten tussen de oudere inwoners en de ouderenwerker kunnen een belangrijk moment zijn waarop vroegsignalering kan plaatsvinden. Indien nodig kan er verwezen worden naar de juiste zorg. Sinds 1 januari 2021 is de wetswijziging schuld-hulpverlening van kracht. Met deze wijziging is vroegsignalering van schuldenproblematiek op basis van signalen van bijvoorbeeld energieleveranciers en woningcorporaties een wettelijke taak. Inmiddels ontvangen we maandelijks signalen van betalingsachterstanden. Mochten er structurele betalingsachterstanden zijn, dan zoekt de maatschappelijk werkster contact om een hulp-aanbod te doen. Ten slotte versterkt ook VNN de toegang tot de zorg. De ambulant hulpverleenster hanteert een aanpak waarbij ze zich tussen de mensen begeeft en zo in contact komt met inwoners die een hulpvraag hebben. Vervolgens draagt ze zorg voor de

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
			begeleiding richting de juiste zorg.

1.2 Onderwijs en jeugd

►1.2 /1 Onderwijs

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Goed onderwijs waarbij de jeugd van 0-16 zich ononderbroken kan ontwikkelen op het eiland door het bieden van een doorgaande leerlijn, zowel pedagogisch als didactisch, van 0-16 jaar.	Onderwijsaanbod handhaven, ondersteunen en uitbreiden in het Leer- en ontwikkelcentrum 0-16 jaar.		In februari is een projectleider aangesteld die de voorbereidingsfase begeleidt om tot de realisatie van een nieuw schoolgebouw te komen. In juni zijn buurtbewoners en ouders geïnformeerd over het proces. In augustus zal de gunning van de architect plaatsvinden waarna het ontwerpproces kan worden gestart. Dit zal ca. zes tot negen maanden in beslag nemen.
	Ondersteunen in onderwijs op maat.		De gemeente voert met de scholen gesprekken over wat nodig is om onderwijs op maat te bieden. Waar nodig kan hier financieel in worden ondersteund met de middelen die we van het Rijk krijgen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid.
	Bijdragen in de exploitatie van de kinderopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang.		
	Zorgdragen van het bestuur van SWS Yn de mande.		De gemeente heeft in afwachting van de overdracht van het bevoegd gezag van de school aan de gemeente de zeggenschap van het bestuur van de school op zich genomen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Voortzetten van het proces tot het stichten van een nieuwe school.		In maart is een memo voorgelegd waarin uiteen is gezet dat het voorgestelde proces van OCW voor het onderbrengen van de school juridisch niet mogelijk is. Als oplossing is voorgesteld om SWS Yn de mande bij notariële akte over te dragen aan de gemeente. Dit proces wordt verder vormgegeven de komende maanden.
	Vroegtijdig signaleren van onderwijsachterstanden, waaronder taalachterstanden.		In juli is het beleidsplan OAB/VVE vastgesteld. Hier vloeien een aantal afspraken uit voort met de basisschool en de peuterspeelzaal om onderwijsachterstanden vroegtijdig te kunnen signaleren.
	Het bestrijden en voorkomen van onderwijsachterstanden voor kinderen van 0-13 jaar.		Met het OAB/VVE beleid is een kader opgesteld om onderwijsachterstanden te voorkomen door preventief hier actie op te ondernemen.
	Kwaliteit van de voorschoolse educatie verhogen.		Leidsters van de peuterspeelzaal zullen het komend schooljaar bijgeschoold worden in voorschoolse educatie (VVE).
	Handhaven van de huidige vervoersregeling voor leerlingen aan de wal, onder andere naar het Dockinga College in Dokkum.		

►1.2 /2 Jeugd

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Jongeren op Schiermonnikoog groeien veilig en gezond op tot volwassenen.	Bieden van individuele voorzieningen (o.a. specialistische Jeugdhulp).		De coördinator Zorg & Welzijn begeleidt waar nodig de jeugd casuïstiek. Daarvoor is er afstemming met onderwijs en andere zorgprofessionals. De jeugdconsulent zorgt voor de verdere afhandeling van de aanvragen.
	Bieden van een breed aanbod van activiteiten gericht op de jeugd waaronder een verlengde schooldag.		Door ziekte van de jeugd- en jongerenwerker is dit stil komen te liggen.
	Het bieden van schoolmaatschappelijk werk.		
	Verzorgen van periodiek jeugdoverleg met betrokken professionals.		

1.3 Werk en inkomen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Mensen nemen naar hun mogelijkheden deel aan het arbeidsproces.	In samenwerking met de gemeente Noardeast-Fryslân: • Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleiden naar werk of deel laten nemen aan maatschappelijke activiteiten c.q. vrijwilligerswerk; • Inzetten van loonkostensubsidies; • Verlenen van bijstandsuitkeringen; • Bieden van vangnetvoorzieningen; • Uitvoeren van de Wsw; • Uitvoeren van minimaregelingen.		Wat betreft de genoemde werkzaamheden werken we samen met de gemeente Noardeast-Fryslân De afgelopen periode is gezien de stijgende energieprijzen een energietoeslag verleend aan inwoners die daarvoor in aanmerking komen. We blijven alert op de impact hiervan in samenwerking met Zorg en Welzijn. De uitvoering van de regelingen ligt bij Noardeast-Fryslân. Dit zijn doorlopende taken. We blijven in contact over de stand van zaken.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Inzetten op preventie en vroegsignalering ter voorkoming van schulden.		Sinds 1 januari 2021 is de wetswijziging schuld-hulpverlening van kracht. Met deze wijziging is vroegsignalering van schuldenproblematiek op basis van bijvoorbeeld signalen van energieleveranciers en woningcorporaties een wettelijke taak. Inmiddels kunnen we maandelijks signalen van betalingsachterstanden ontvangen van bijvoorbeeld energieleveranciers, zorgverleners of woningcorporaties. Mochten er structurele betalingsachterstanden zijn, dan zoekt de maatschappelijk werkster contact om een hulpaanbod te doen. De maatschappelijk werkster heeft nauw contact met Zorg & Welzijn. Door vroegtijdig ondersteuning te bieden kan grote schuldenproblematiek worden voorkomen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Ondersteuning bij schuldenproblematiek.		De maatschappelijk werkster die vanuit Sociaal Werk de Kaai werkzaam is op Schiermonnikoog houdt in samenwerking met medewerkers van Noardeast-Fryslân een vinger aan de pols wanneer er sprake is van schuldenproblematiek en biedt ondersteuning. Maatschappelijk werk op Schiermonnikoog heeft ook nauw contact met de coördinator sociaal domein van de gemeente Schiermonnikoog. Naast de bovengenoemde ondersteuning zijn er plannen om na de zomervakantie het spreekuur schuldhulpverlening weer op te starten. Hiervoor komt een specialist vanuit de gemeente Noardeast-Fryslân naar Schiermonnikoog om de vragen van inwoners te beantwoorden. Dit moment zal ongeveer om de zes weken plaatsvinden en aanmelding is vereist om te voorkomen dat men voor niks naar het eiland komt.

1.4 Sport en Cultuur

►1.4 /1 Sport

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
In stand houden van sportvoorzieningen en bekijken van mogelijkheden om het bestaande aanbod uit te breiden.	Vervangen van een deel van de vaste inventaris van de sporthal.		Vervanging van de vaste inventaris gebeurt met een meerjarenplanning, waarbij we momenteel in de laatste fase zitten. Een deel van de inventaris is dus al vervangen. De werkzaamheden voor dit jaar worden in het najaar uitgevoerd. Van belang is wel om de partijen die gebruik maken van de sportzaal hierbij te blijven betrekken, zodat de inventaris aansluit bij de behoeften van de gebruikers.
	Verhuren van de sporthal.		De sporthal wordt met name gebruikt door de scholen. Daarnaast wordt de gymzaal gebruikt door Turnlust. Andere partijen die dat wensen blijven de mogelijkheid houden om de sporthal te huren.
	Periodiek overleg voeren met Optisport als exploitant van het zwembad en bijdragen in de exploitatie van het zwembad.		Op 15 maart 2022 is overleg geweest met Optisport over de stand van zaken met betrekking tot het zwembad en de opening daarvan. In het najaar is er wederom een overleg waarin het zwem-seizoen geëvalueerd wordt. We blijven bijdragen in de exploitatie van het zwembad.
	Subsidiëren van de ruitervereniging in de manege aan de Reddingsweg.		Sinds de verhuizing van de ruitervereniging in 2021 ontvangt de ruitervereniging subsidie van de gemeente Schiermonnikoog.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Voortzetten van de regeling buurtsportcoach in samenwerking met de basisschool, de voetbalvereniging, het zwembad en het jeugd- en jongerenwerk.		De regeling buurtsportcoach is afgelopen periode voortgezet. In verband met de afwezigheid van de buurtsportcoach zijn er afgelopen periode echter geen concrete acties ingezet.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
De volgende ambities van het Lokaal Sportakkoord: - We helpen mensen, die niet vanzelfsprekend sporten en bewegen, om in beweging te komen; - Alle kinderen van 0 tot 18 jaar bewegen hun hele jeugd en zijn motorisch vaardig; - Sportverenigingen moeten toekomstbestendig worden; - Sportlocaties zijn multifunctioneel in te zetten.	Uitvoering van het Lokaal Sportakkoord met behulp van de aangestelde sportcoördinator die aan de slag gaat met betrokken partijen en inwoners en welke middels subsidie vanuit de rijksoverheid bekostigd wordt.		Er is actief aan de ambities van het Lokaal Sport-akkoord gewerkt. Om de sportbehoeften te inventariseren heeft de sportcoördinator een enquête uitgevoerd onder de inwoners van Schiermonnikoog. Onder begeleiding van de sportcoördinator en een adviseur lokale sport van NOC-NSF komen maandelijks verschillende partijen bij elkaar in wat we de ‘sportraad’ zijn gaan noemen. Naast de sportverenigingen die daar behoefte aan hebben, nemen ook Zorg en Welzijn, Lytje Willem en de scholen zitting in deze sportraad. Samen bepalen we op welke manier we invulling geven aan de gestelde ambities. Hiervoor maken we aanspraak op uitvoeringsbudget dat vanuit de Rijksoverheid beschikbaar is gesteld. Daarnaast zijn er landelijk middelen beschikbaar voor versterking van de partijen door middel van cursussen. We kijken niet alleen voor de individuele behoeften van de partijen, maar ook waar we samen van kunnen profiteren. We inventariseren samen hoe we aan de verschillende ambities kunnen werken.

►1.4 /2 Cultuur

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
In stand houden van voorzieningen op het gebied van cultuur. Daarnaast bijdragen aan organisaties die kunst- en cultuurbeleving op het eiland aan zowel gasten als eigen inwoners aanbieden.	Bevorderen van kunst en cultuur door de subsidiëring van de bibliotheek, muziekschool Opus 3, de cultuurhistorische vereniging 't Heer en Feer en van culturele evenementen zoals het Kamermuziekfestival en het muziekconcours.		De subsidies aan bijvoorbeeld het muziekconcours en het Kamermuziekfestival hebben we al verleend en deze evenementen hebben plaats gevonden. Ook is in de begroting geld beschikbaar voor het subsidiëren van de genoemde organisaties. Wanneer er subsidieverzoeken binnenkomen gaan we in gesprek met de initiators over de mogelijkheden.

Programma 2 Leefomgeving

Thema´s binnen dit programma:

2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

2.2 Verkeer en vervoer

2.3 Duurzaamheid, natuur en milieu

2.4 Fysieke leefomgeving

2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving

2.6 Openbare orde en veiligheid

2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

►2.1 /1 Bestemmingsplannen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Een goede ruimtelijke ordening	**A. Bestemmingsplan Dorp** Het afronden van de bestemmingsplanprocedure voor het Bestemmingsplan verruimde reikwijdte Schiermonnikoog – Dorp (=vaststelling).		Door een aantal mensen is Hoger Beroep ingesteld bij de Raad van State. De procedure wordt voortgezet bij de Raad van State.
	B. Woningbouwlocatie Oost De planologische activiteiten zijn afgerond.		Door WoonFriesland zijn de 16 sociale woningen gerealiseerd in de locatie Oost. Het onderzoek naar de mogelijkheden om de overige woningen betaalbaar te houden voor nu (=bij de verkoop) en straks (=bij doorverkoop) loopt nog.
	C. Busremise Het planologisch voorbereiden van de invulling van de locatie en het voorbereiden van de bestemmingsplanprocedure.		Inmiddels is opdracht verstrekt voor het opstellen van een bestemmingsplan. Met de provincie vindt nog overleg plaats omtrent de exacte invulling van de locatie plaats (m.n. vanwege de draaicirkels van de bussen). Vervolgens kan begonnen worden met het opstellen van het bestemmingsplan.
	D. Inbreiding Noorderstreek Het planologisch voorbereiden van een herontwikkeling van de betreffende locatie en het voorbereiden van de bestemmingsplanprocedure.		Met de huidige eigenaar zal eerst overeenstemming bereikt moeten zijn over een definitief vertrek van het bedrijf van deze locatie.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	E. Oude bezoekerscentrum Het planologisch voorbereiden van een herontwikkeling van de betreffende locatie en het voorbereiden van de bestemmingsplanprocedure.		Twee partijen zijn gevraagd voor het uitbrengen van een offerte t.b.v. een definitief ontwerp. Daarbij zal ook de stedenbouwkundige analyse van de (on)mogelijkheden in het kader van de ruimtelijke aspecten en bestemmingsplan worden meegenomen. Vervolgens kan ingezet worden op de bestemmingsplanprocedure.
Behoud van de natuur op het eiland en op Zee, m.n. de Waddenzee	**Net op Zee** De gemeente volgt kritisch de ontwikkelingen van de aanleg van een stroomkabel vanaf het windmolenpark op de Noordzee naar het vaste land.		Samen met de provincie Friesland en Groningen en de gemeente Het Hogeland volgen wij de ontwikkelingen.
Werken conform de regels van nieuwe wetgeving	**Inwerkingtreding Omgevingswet per 1 juli 2022** Het treffen van voorbereidingen zodat conform de nieuwe Omgevingswet gewerkt kan worden.		Er is een ambtelijk en bestuurlijk werkgroep gevormd. Er is een informatiebijeenkomst gehouden voor de gemeenteraad. Aan de hand van een plan van aanpak is een planning opgesteld voor de verschillende zaken welke aan de raad voorgelegd zullen worden.
Een goede ruimtelijke ordening	**Omgevingsvisie** Het treffen van voorbereidingen voor de opstelling van een Omgevingsvisie voor de gemeente Schiermonnikoog.		De voorbereidende werkzaamheden staan gepland voor het tweede halfjaar van 2022.
Een goede ruimtelijke ordening	**Buitengebied** Het treffen van planologische voorbereidingen om het bestemmingsplan Buitengebied te actualiseren.		Een eerste concept rapportage is afgerond. Na bespreking in het college wordt de rapportage besproken met de agrariërs, waarna het rapport afgerond kan worden.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Afstemming en gezamenlijk optrekken binnen het samenwerkingsverband De Waddeneilanden.	**Samenwerking De Waddeneilanden** Wij informeren elkaar en trekken gezamenlijk op waar dat mogelijk is.		

►2.1 /2 Wonen en volkshuisvesting

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Actueel beleid op wonen	Vaststellen woonvisie 2022-2026		Er is veel onderlinge samenhang tussen woonvisie, huisvestingsverordening en bestemmingsplan. Om te komen tot een goede afstemming tussen deze verschillende onderdelen moet expertise ingezet worden. Naar verwachting zal de woonvisie in 2023 vastgesteld kunnen worden.
Grip hebben en houden op een betaalbare voorraad koopwoningen	Mogelijkheden voor betaalbare koopwoningen onderzoeken (koopgarant, antispeculatie, erfpacht constructies etc.).		In samenwerking met RVO wordt gewerkt aan een model voor Schiermonnikoog, waarbij koopwoningen beschikbaar zijn en blijven voor huishoudens met modaal tot 1,5 modaal inkomen. Als gevolg van sterk gestegen bouwkosten voor woningen zitten hier nog enkele uitdagingen in die beter uitgewerkt moeten worden.
Bouwlocatie Oost optimaal benutten	Huurwoningen locaties Oost passend toewijzen		
	Invulling geven aan de overige kavels op bouwlocaties Oost passend bij de vraag vanuit de samenleving		Het uitgangspunt is om het model voor betaalbare koopwoningen toe te passen bij de overige kavels op bouwlocatie Oost. Dit model moet eerst verder uitgewerkt worden.
Terugdringen illegaal gebruik woningen	Toezicht houden op het juiste gebruik (permanent en/of recreatief) van woningen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Passend toewijzen en doorstroming optimaliseren	Evalueren huisvestingsverordening 2020-2024		Er is veel onderlinge samenhang tussen woonvisie, huisvestingsverordening en bestemmingsplan. Om te komen tot een goede afstemming tussen deze verschillende onderdelen moet expertise ingezet worden. Naar verwachting zal de woonvisie in 20223 vastgesteld kunnen worden.
Voldoende huisvesting voor (seizoens-)personeel	Aan de hand van het onderzoek naar personeelshuisvesting 2021 en het onderzoek van Rho mogelijkheden voor personeelshuisvesting benutten. Mogelijk in overleg met de SOV.		Gesprekken met de agrariërs worden gevoerd om te bekijken welke mogelijkheden voor personeelshuisvesting op boerenerven mogelijk zijn.
Locaties voor nieuwbouw optimaal benutten	Locaties (inbreiding en uitbreiding) en bijbehorend kansen en belemmeringen in kaart brengen		Voor een deel van de in- en uitbreidingslocaties zijn de eerste stappen gezet voor het in kaart brengen van kansen en belemmeringen. Voor de oude centrale zal dit in 2022 duidelijk worden. Ook voor de inbreiding bij het LOC zal op korte termijn meer duidelijk worden. Voor de locatie Boelensschool kunnen we naar verwachting in 2023 plannen maken. Overige inbreidingslocaties vragen meer tijd en zijn afhankelijk van externe factoren. De uitbreiding Noord van Oost is afhankelijk van de realisatie van de busremise.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Bewonersinitiatieven kansen geven	Samenwerking/faciliteren woningbouwcoöperatie in oprichting (Wadden Wonen) en de Dorpsontwikkelingsmaatschappij (DOM) van de Provinsje Fryslân.		
Alternatieve woonvormen passend ruimte bieden	Onderzoek naar de mogelijkheden voor alternatieve woonvormen op Schiermonnikoog, zoals tiny houses, collectief wonen, building with nature etc.		Deze onderzoeken kunnen naar verwachting in 2023 plaats vinden. Dit is ook onderdeel van de programmalijn Goed Wonen en Leven in de aanvraag voor de regiodeal van de Waddeneilanden.

2.2 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Autoluwheid zoveel mogelijk bewaken en in stand houden. Eilanders er meer van bewust maken dat Schiermonnikoog een autoluw eiland is en dat we dit ook moeten uitstralen. Ook niet-eilanders moeten het besef hebben en houden dat Schiermonnikoog een autoluw eiland is. Gasten moeten het autoluwe karakter zo blijven ervaren.	Uitvoering geven aan de maatregelen waartoe de raad op 6 juli 2021 heeft besloten: a. Strenger uitvoering geven aan het ontheffingssysteem.		We analyseren momenteel de verleende ontheffingen van het rijverbod. We besteden daarbij aandacht aan controlemogelijkheden en het optimaliseren van het proces voor het verlenen van ontheffingen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Centrum van het dorp meer autovrij maken.	Uitvoering geven aan de maatregelen waartoe de raad op 6 juli 2021 heeft besloten: a. Gesloten verklaring definitief in voeren voor de Middenstreek-Nieuwestreek-Reeweg, nadat hiermee ervaringen waren opgedaan vanuit de pilot van 2020 en 2021. b. Het centrumgebied in te richten als woonerf (maximaal 15 km/uur).		a. is gereed. b. wordt naar verwachting eind 2022 opgepakt.
Parkeerproblematiek aanpakken.	Toezicht en handhaving op gebied van verkeer, parkeren en naleving ontheffingsvoorwaarden in periodiek overleg met politie betrekken.		
	Het via de APV regelen dat parkeren in de berm (weer) kan worden gehandhaafd.	✓	
Verkeersveiligheid op de wegen zowel in – als buiten het dorp vergroten.	Wagenborg Passagiersdiensten en Provincie Fryslân: • met de Provincie Fryslân in overleg blijven over de overdracht van de concessieverlening van het Rijk naar de Provincie.		
	• Met Wagenborg en de Provincie verder overleggen over de voorbereiding van de nieuwe concessieverlening in 2029 en de tussentijdse evaluatie in 2023.		
	Openbaar vervoer: Met Arriva overleggen over mogelijke optimalisering van de bus routes.	✓	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	• Het blijven inzetten van de elektrische bussen, waarbij een pilot met aangepaste bus snelheden wordt gecontinueerd tot 31 december 2022 (einde concessie). Gebleken is dat de aangepaste snelheden tot veel minder klachten over trillingoverlast leiden.		
	• Betrokken blijven bij de concessieverlening bussen op de Waddeneilanden.		
Betrokkenheid bij de ontwikkelingen op het gebied van verkeer op Lauwersoog.	Het overleg voortzetten met gemeente Het Hogeland, de provincies Groningen en Fryslân over de verkeerssituatie en verkeersontwikkelingen op Lauwersoog.		

2.3 Duurzaamheid, natuur en milieu

►2.3 /1 Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Doel: tenminste 55% CO_2 reductie in 2030			
Uitvoering Dursum Eilaun	Brede isolatiecampagne opzetten, waarbij al onze inwoners kunnen meedoen		Dit moet nog verder uitgewerkt worden. Uitrol vanuit PAW met betere energiescans, voorlichting en duurzaamheidsleningen. Wel hebben al onze inwoners al een isolatieboekje ontvangen met advies en tips in het kader van isoleren
	Projecten, volgend uit het rapport Dursum Eilaun		Gestart met uitvraag voor onderzoek naar zon, wind, groen gas.
Afronden impuls uitvoeringsprogramma Duurzaamheid	Verantwoording uitvoering programma opstellen		Vertraagd. Ook nieuw (resterend) budget moet onderbouwd worden door een nieuw uitvoeringsplan. Dit wordt in gezamenlijkheid opgepakt.
Vaststellen Regionale Energiestrategie (RES) 2.0	Actief betrokken zijn		Doorlopend proces
Starten uitvoering Transitievisie Warmte (TVW)	Wijkuitvoeringsplannen (WUP) opstellen (inclusief mogelijk aanvraag Proeftuin Aardgasvrije Wijken)		PAW toegekend. Andere 'WUP's' moeten nog opgesteld worden. Loopt nog door in 2023 en verder.
Participatie in de energietransitie	Bijeenkomsten, vlogs, social media, filmpjes, nieuwsbrief		Doorlopend proces.
	Website optimaliseren		Teksten zijn klaar. Uitvoering in september.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Onderzoeken naar nieuwe communicatie technieken en kanalen om doelgroepen breder en beter te bereiken		Dit moet nog opgestart worden. Lukt niet meer dit jaar.
Uitvoering klimaattafel mobiliteit	Uitvoering Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL): laadbeleid en plaatsingsbeleid vaststellen		Opgestart, maar vertraagd.
	Uitvoering Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL): laadbeleid en plaatsingsbeleid vaststellen		
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	Start uitvoering nieuwe meerjarenonderhoudsplanning (MJOP), waarin de verduurzaming van het vastgoed wordt meegenomen		Gestart
Verduurzamen woningvoorraad Woon Friesland	Prestatieafspraken naleven en samenwerking voortzetten		Doorlopend proces
Social Development Goals (SDG's) implementeren in de organisatie	Samenwerking Nationaal Park en gemeente Noardeast Fryslân bij het onderzoek implementatie SDG's		Interne implementatie op schema. Samenwerking met Nationaal Park en gemeente Noardeast (nog) niet uitgewerkt.
	Samenwerking bewonersinitiatief werkgroep Fairtrade		Doorlopend proces.
Regeling Reductie Energieverbruik (RRE) subsidie benutten			Ingezet en afgerond.
Verduurzamen maatschappelijk vastgoed	Samenwerking provincie Friesland (KLIMOP regeling) en VV de Monnik en TV de Hinnelup voor verduurzaming sportaccommodaties en verlichting		Loopt. Afronding in 2023.
Milieu			

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Het naleven van geldende milieuregels	De FUMO behandelt milieumeldingen en controleert op milieuregels overeenkomstig het VTH-beleid Fryslân		
	Met de FUMO samenwerken op toezicht bij het verwijderen van asbesthoudend materiaal bij sloopwerkzaamheden (eigen toezichthouders zijn ogen en oren in het veld)		
	Inwoners en ondernemers actief informeren over milieuregelgeving		Op de nieuwe website zullen inwoners en ondernemers worden geïnformeerd over onder andere grondverzet en asbest(daken).
Recreatief dronegebruik beperken	Actief informeren over (Europese) wet- en regelgeving voor drones		Droneregelgeving is Europees geregeld. De Europese regels staan dronegebruik toe. Als gemeente kunnen we drones daarom niet verbieden. Wel voeren we een communicatief ontmoedigingsbeleid. Op de website en op de televisieschermen van de veerdienst is te lezen dat wij liever niet hebben dat er met drones wordt gevlogen. In 2023 worden de Beheerplannen Natura 2000 geëvalueerd. Wij pleiten er actief voor om dronegebruik boven N2000-gebied niet langer toe te staan.
Het gebruik van oude dieselvoertuigen op het eiland verminderen	Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het op termijn invoeren van een zero-emissiezone zodat er alleen nog volledig uitstootvrije bestelbussen en vrachtwagens rijden.		Dit moet nog worden opgestart. Lukt niet meer dit jaar.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Inwoners en ondernemers actief informeren over de noodzaak en voordelen van elektrisch rijden		

►2.3 /2 Natuur

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Rust, ruimte, stilte en donkerte op Schiermonnikoog behouden.	De kernwaarden rust, ruimte, enz. zijn uitgewerkt in de tien pijlers van Schiermonnikoog. Bij nieuwe activiteiten zullen wij steeds kijken of ze binnen de kernwaarden passen.		
Biodiversiteit bevorderen in samenwerking met natuurmonumenten, provincie, boeren en burgers.	Het in 2021 aangepaste maaibeheer evalueren.		Het aangepaste maaibeheer gaat goed en we zullen elk jaar nieuwe stappen zetten. In samenwerking met de boeren, provincie, natuurmonumenten e.a. onderzoeken we de mogelijkheden om organische reststoffen als meststof (compost en/of bokashi) op agrarische bedrijven in te zetten.
	Van elkaar leren door een bezoek te brengen aan medewerkers van andere gemeenten of door medewerkers van andere gemeenten uit te nodigen.		20 september 2022 verwelkomen we collega bijenpacthouders op Schiermonnikoog om kennis uit te wisselen.
	Planning maken voor activiteiten uit het bijenpact dat we eind 2021 gaan ondertekenen.		Het bijenpact is in 2021 nog niet ondertekend, maar is dit voorjaar verder uitgewerkt en wordt klaargemaakt voor ondertekening in de nazomer van 2022.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Planning maken voor bestrijding van exoten uit het in 2021 opgestelde exotenplan. Voor 2022 maken we een start met de bestrijding van de Aziatische Duizendknoop.		De bestrijding van invasieve exoten is ter hand genomen en zetten we de komende jaren voort.
	Blijvend overleg voeren met provincie en andere partijen over de provinciale Agenda Biodiversiteit. Dit doen we op uitnodiging van de provincie.		De Agenda is vanuit de provincie erg gericht op samenwerking over gemeentegrenzen heen. Op het eiland is die samenwerking al goed aanwezig. We volgen hierin daarom de ontwikkelingen, maar lopen niet voorop.
(Recreatieve) activiteiten moeten kunnen plaatsvinden met behoud van de natuurlijke waarden van het gebied.	We zijn in gesprek met o.a. Rijkswaterstaat, Natuurmonumenten en Wetterskip over mogelijke zandsuppletie óf verandering van basiskustlijn. Uitgangspunt hierbij is om activiteiten op het Activiteitenstrand te laten bestaan.		Dit voorjaar hebben we bij de jaarlijkse consultatieronde voor het zandsuppletieprogramma van Rijkswaterstaat opnieuw aangegeven dat we akkoord gaan met het opnieuw uitstellen van een jaar van zandsuppletie aan de noordwestkant van het eiland. Dit kan omdat de veiligheid niet in het geding is. De basiskustlijn kan zonder veiligheidsproblemen een stuk landinwaarts worden gelegd. Hierdoor hoeft geen strandsuppletie plaats te vinden. De verwachting is dat er op natuurlijke wijze nieuw zand wordt aangevoerd óf dat in de toekomst een kustsuppletie mogelijk is, waardoor de impact op het strand minder is. We overleggen hiervoor met Rijkswaterstaat, Wetterskip Fryslân, Natuurmonumenten en strandondernemers

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	We zorgen ervoor dat bewoners betrokken worden bij de voorbereiding en uitwerking van de dijk- en duinversterking door gesprekken met het Wetterskip en het mede-organiseren van bewonersavonden. Planning: 2021: voorverkenning met directe stakeholders. 2022: verkenningsfase met o.a. bewoners. 2025: werkzaamheden door Wetterskip.		Er hebben meerdere overleggen met betrokken partijen plaatsgevonden voor de voorverkenning. Hierbij is ook communicatieplan voor inwoners besproken. Op moment van schrijven vindt een enquête plaats via Schitterend Schiermonnikoog over hoe eilanders betrokken willen worden bij de dijk- en duinversterking. Omdat er veel samenhang is met andere projecten zijn we in gesprek met de provincie om te kijken of zij een overkoepelende regierol op zich kunnen nemen. De uitvoering van de werkzaamheden is voorlopig gepland in 2027/2028 en is afhankelijk van de voortgang van de voorbereiding.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	We praten actief mee bij de nieuwe organisatiestructuur van het Nationaal Park (Nationaal Park Nieuwe Stijl) tijdens minimaal twee bestuurlijke en tweemaandelijkse ambtelijke overleggen. De komende jaren worden er nieuwe plannen gemaakt, waarbij afstemming met de bevolking essentieel is. Planning: 2022-2023: opstellen Ontwikkelplan met daarin onder andere: - nieuw Beheer- en Inrichtingsplan - plan voor wetenschappelijk onderzoek, afgestemd op vragen binnen Nationaal Park - transitie klimaat en energie		Wij hebben onze zorgen uitgesproken over het uitblijven van een nieuw Beheer- en Inrichtingsplan het uitblijven van uitwerking van de verschillende onderdelen in het Ontwikkelplan. De regierol vanuit het Nationaal Park is momenteel minimaal. Met de komst van een nieuwe secretaris en mogelijk volgend jaar een nieuwe voorzitter van het Nationaal Park is de hoop dat dit beter zal worden opgepakt. Wij denken graag mee, maar nemen als gemeente hierin niet te leiding.
	We praten actief mee bij de tussenevaluatie van het Beheerplan N2000.		De evaluatie van de Beheerplannen Waddenzee en Noordzeekustzone starten dit jaar. Duinen Schiermonnikoog volgt later.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Op een Waddeneiland heeft iedereen al snel te maken met natuur(bescherming). Ook bij de (ver)bouw van gebouwen. Daarom willen we graag een gebiedsbreed natuuronderzoek (quickscan natuur) laten doen. Hiermee kunnen (ver)bouwers gemakkelijker zien of en hoe zij rekening moeten en kunnen houden met beschermde soorten. Zij hoeven dan niet per project een quickscan te (laten) maken. We gaan kijken of we de kosten van de quickscan via leges kunnen verhalen op (ver)bouwers. Planning: 2022: via de provincie een trainee aanstellen om een opzet en planning hiervoor te maken. Via een voorstel zal blijken wat de kosten hiervoor zullen zijn en wat terug kan worden gevorderd via leges.		Het is niet gelukt via de provincie hulp te krijgen voor een geheel gebiedsbreed natuuronderzoek. Een van de meest voorkomende soorten is de huismus. In goed overleg met de provincie zijn we begonnen hier een plan voor te maken. Dit voorjaar zijn huismussen geïnventariseerd. Dit moet worden uitgewerkt in een ecologisch protocol, waardoor voor de vergunninggever duidelijk is waar zich huismussen bevinden. Voor dit onderdeel hoeft dan geen (dure) quickscan te worden gemaakt. Een deel van de kosten kan mogelijk worden teruggevorderd via leges. Onderzoek hiernaar is dit voorjaar weer opgepakt door gemeente Noard-East.
	We initiëren contact met de rijksoverheid over de nieuwe regels rondom het vissen met recreatieve staand wantnetten. We blijven hier pleiten d.m.v. brieven om deze manier van vissen mogelijk te houden.		Elk kwartaal is hierover contact met de rijksoverheid.

2.4 Fysieke leefomgeving

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Een goede onderhoudsstaat op het terrein van groen en grijs (bestrating, straatmeubilair, etc.) die het groene en authentieke karakter van het dorp waarborgt en een positieve bijdrage levert aan het leef- en verblijfklimaat van inwoners en recreanten.	Het wegenonderhoudsplan 2017-2026 wordt verder uitgevoerd. Uitvoering wordt enigszins aangepast. Zo wordt in 2022 een deel van de Bergweg herstraat(westkant) en wordt de Badweg vanaf de kapel tot het strandhotel herstraat.		
	We actualiseren het wegenonderhoudsplan en “verlengen” het tot 2030.		In de tweede helft van 2022 actualiseren we het wegenonderhoudsplan.
	We onderzoeken alternatieven voor schelpenpaden (een samenwerking met Natuurmonumenten en de andere Waddeneilanden).		
	Wat betreft openbaar groen hebben wij extra aandacht voor de beplanting in de nieuwbouwwijk aan de Oosterreeweg. Hierover hebben we overleg gehad met de betreffende bewoners.		
	We pakken de problematiek van zogenaamde exoten (Bereklauw, Japanse Duizendknoop, etc.) samen met Natuurmonumenten Schiermonnikoog aan.		
	We pakken overhangend groen e.d. gericht aan.		Dit blijft een jaarlijks punt van aandacht.
	De buitendienst vervangt voor zover mogelijk (klein) materieel in elektrisch aangedreven apparatuur. Bijvoorbeeld bladblazers, kettingzagen en grastrimmers.		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
De biodiversiteit vergroten door middel van een ander maaibeleid, het planten van fruitbomen en het zaaien van bloemmengsels.	We voeren het nieuwe maaibeheer uit in combinatie met het aanplanten van fruitbomen en het inzaaien van bloemmengsels. Er zullen fruitbomen worden aangeplant op het gazon aan de Burgemeester van der Bergstraat en op het uitbreidingsplan Oost.		In de tweede helft van 2022 ondertekenen we Bijenpact Schiermonnikoog.
Het aanzien van het dorp en omgeving behouden	We houden een gezond en veilig bomenbestand in stand en breiden het zo mogelijk uit. Een gezond en veilig bomenbestand levert nu en in de toekomst een waardevolle bijdrage aan de natuurlijke sfeer en leefbaarheid van het dorp.		
	Herinrichting van het gebied rond het Van der Molenpad. We willen dit gebied in overleg met omwonenden opwaarderen, nu de bus garage van Hotel van der Werff is gesloopt.		Naar verwachting starten we in 2023 met de voorbereiding.
	Om het aanzien van de dorpskern op te waarderen, zijn er aan meerdere lichtmasten bloembakken opgehangen. In 2022 zullen er nog een aantal lichtmasten worden voorzien van een bloembak.		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	We onderzoeken verder naar verduurzaming van de openbare verlichting door middel van vervangen van de huidige armaturen door led armaturen, met zo weinig mogelijk lichtvervuiling. Dit doen we samen met Philips Signify. Uitgangspunt is om in de loop van 2022 over te gaan tot ledverlichting, met de kanttekening dat de “antieke lichtmasten” in het dorp wellicht later zullen volgen. Dit in verband met de hoge kosten van vervanging van deze armaturen.		: In 2023 maken we een plan om de lichtmasten te voorzien van ledverlichting. We gaan over op Ledverlichting in 2025, omdat de armaturen dan aan het eind van hun levensduur zijn en vervangen moeten worden.
Een goed en adequaat beheer van de riolering in het belang van de volksgezondheid, het milieu en het beperken van regen- en grondwateroverlast.	We koppelen waar mogelijk bij wegrenovatie de afvoer van regenwater af van het hoofdriool.		Momenteel wordt een afkoppelplan opgesteld voor een deel van het dorp. Op basis daarvan gaan we de afkoppeling van regenwater uitvoeren. Waar mogelijk in combinatie met project Proeftuin Aardgasvrije Wijk (PAW).
Een begraafplaats waarvan de toekomstbestendigheid is verzekerd, zodat zo lang mogelijk van de huidige begraafplaats gebruik kan worden gemaakt.	We zorgen voor achtervang van de huidige beheerder om continuïteit van werkzaamheden te waarborgen is achtervang van de beheerder noodzakelijk.		Om achtervang van de huidige beheerder te waarborgen is begonnen met het overdragen van kennis. Door de wisseling van personeel en ziekte/uitval van de beheerder is vertraging opgelopen.
	We stellen een onderhoudsplan historische graven op.		We streven ernaar om eind dit jaar het onderhoudsplan gereed te hebben
	We werken een plan van aanpak uit voor teruggevallen graven en graven voor onbepaalde tijd.		Het plan van aanpak is in voorbereiding. We streven ernaar om eind dit jaar het plan van aanpak gereed te hebben.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Beheerconstructie van de veerdam aanpassen met als uitgangspunt dat Rijkswaterstaat het beheer en onderhoud, inclusief wegdek, weer op zich neemt.	Constructief overleg voeren met Rijkswaterstaat.		We zijn in overleg met Rijkswaterstaat, maar er is nog geen witte rook.

2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Een gezonde, veilige en prettige leefomgeving omdat de geldende regels worden nageleefd	Op basis van de door de raad vastgestelde nota "Gelijke monniken, gelijke kappen" toezicht houden en handhaven		
	Inwoners en ondernemers actiever informeren over de (achtergrond van) regels in het kader van preventie		Wij willen een infographic (laten) maken om te attenderen dat er regels zijn en waar iemand terecht kan bij vragen of voor meer informatie.
	Een werkwijze ontwikkelen hoe wij inwoners en ondernemers in het voortraject van hun plannen en projecten op weg kunnen helpen bij een vergunningaanvraag onder de Omgevingswet		Moet nog worden opgestart. Het ontwikkelen van een werkwijze moet nog dit jaar worden meegenomen bij de voorbereiding op de Omgevingswet.
Effectief en consequent toezicht houden op verleende vergunningen en het handhaven van de geldende regels	De bouwtoezichthouder laten controleren of volgens de verleende vergunning wordt gebouwd, de resultaten daarvan vastleggen en indien nodig handhaven		
	Samenwerken met Brandweer Fryslân (o.b.v. huidige DVO) en zo het toezicht op brandveilig bouwen en brandveilig gebruik controleren en verbeteren		
Projectmatige aanpak van de al langere tijd lopende kwesties	Periodiek toezicht op recreatief gebruik van woningen die bestemd zijn voor permanente bewoning en handhaven. Dit bevordert de leefbaarheid van Schiermonnikoog.		

2.6 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Inwoners en bezoekers voelen zich veilig op Schiermonnikoog	Integraal veiligheidsbeleid opstellen (veiligheid in de breedste zin)		Voor het opstellen hiervoor is geen tijd in de reguliere taken van OOV. Dit probleem is besproken met de portefeuillehouder en er wordt gekeken of dit op projectbasis kan worden opgepakt. Voor alsnog ligt dit op de plank.
	Versterken toezicht- en handhavingscapaciteit hoogseizoen (BOA)		Er is vanuit het Rijk budget vrij gekomen voor het inschakelen van BOA's en toezichthouders. Daarnaast is er een gesprek geweest met MB-ALL over mogelijkheden voor dit jaar nog en daarna.
	Aandacht voor politie inzet en capaciteit		
	Opstellen plan van aanpak ondermijning als vervolg op het opgeleverde ondermijningsbeeld		Het ondermijningsbeeld moet nog worden opgeleverd, het opstellen van een plan van aanpak hiervoor kan daarna pas plaatsvinden
	Veiligheid op het strand. Bekijken hoe activiteiten zich verhouden tot elkaar (badgasten vs activiteiten)		Er wordt nog gewerkt aan een strandvisie, op basis hiervan kan er worden gekeken naar de situatie op het strand.
	Veiligheid van badgasten evalueren en indien nodig verbeteren (locatie lifeguards)		Er wordt nog gewerkt aan een strandvisie, op basis hiervan kan er worden gekeken naar de situatie op het strand.
Voorkomen van overlast en specifieke recreatie- en horeca overlast	Evalueren horeca convenant		De evaluatie van het horecaconvenant wordt nog opgepakt dit jaar.
	Toezicht en handhaving op naleving Alcoholwet		De politie voert regelmatig controles uit bij de horeca, met behulp van toekomstige BOA's en toezichthouders zou dit makkelijker moeten kunnen gaan.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Voorkomen van overmatig alcohol- en drugsgebruik	Voorlichting geven aan jongeren over alcohol- en drugs, samenwerking jongerenwerker		De jongerenwerker is op dit moment nog steeds afwezig waardoor de connectie met de jongeren minder is geworden. Wel is er een werkgroep opgestart voor onder andere alcohol en drugs gebruik onder jongeren.
	Voorlichten ondernemers t.a.v. overmatig alcohol- en drugsgebruik en actief betrekken bij het voorkomen van overmatig gebruik		De ondernemers worden ook meegenomen in de eerder genoemde werkgroep voor alcohol en drugsgebruik. Het gaat om een aanpak voor jongeren, maar ook andere leeftijdsgroepen.
	Hulpverlening is dichtbij en laagdrempelig. We werken samen met preventiepartners, zoals VNN		
Het versterken en onderhouden van incidentmanagement in reguliere en bijzondere omstandigheden	Evalueren inzet van het ondersteuningspeloton		
	Versterken van de interne crisisorganisatie		Door de komst van veel nieuwe werknemers wordt er op dit moment gewerkt aan het geven van cursussen aan een aantal van deze werknemers voor de crisisorganisatie.
	Evalueren van de crisisplanvorming en indien nodig up-to-date maken		Er wordt dit jaar nog een overleg gepland met actoren binnen de crisisorganisatie om te kijken wat de stand van zaken is en welke eventuele veranderingen er nodig zijn.

Programma 3 Economie en werkgelegenheid

Thema´s binnen dit programma:

3.1 Toerisme en recreatie

3.2 Jachthaven

3.1 Toerisme en recreatie

►3.1 /1 Strand

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Een schoon en veilig strand.	Het faciliteren van strandschoonmaakacties door het beschikbaar stellen van personeel en inzamelmaterieel (tractoren met wagens, plastic inzamelbakken), verzorgen van de catering voor de vrijwilligers en zorgen voor de afvoer en verwerking van het strandafval.		
	Plaatsen van de houten afvalbakken op het strand vanaf paal 9 tot paal 16 in het voorjaar en de zomer van 2022.		
	In overleg met Natuurmonumenten en het Nationaal Park plaatsen van nieuwe informatieborden bij de strandovergangen.		
	Een adequate bewaking van het badstrand bij strandpaviljoen de Marlijn door de KNRM LifeGuards. De LifeGuards hebben nu de beschikking over een duurzame en volledig ingerichte strandpost.		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Samen met Rijkswaterstaat, het Waterschap en Natuurmonumenten kijken of zandsuppletie nodig is.		Dit voorjaar hebben we bij de jaarlijkse consultatieronde voor het zandsuppletieprogramma van Rijkswaterstaat opnieuw aangegeven dat we akkoord gaan met het opnieuw uitstellen van een jaar van zandsuppletie aan de noordwestkant van het eiland. Dit kan omdat de veiligheid niet in het geding is. De basiskustlijn kan zonder veiligheidsproblemen een stuk landinwaarts worden gelegd. Hierdoor hoeft geen strandsuppletie plaats te vinden. De verwachting is dat er op natuurlijke wijze nieuw zand wordt aangevoerd óf dat in de toekomst een kustsuppletie mogelijk is, waardoor de impact op het strand minder is. We overleggen hiervoor met Rijkswaterstaat, Wetterskip Fryslân, Natuurmonumenten en strandondernemers.
Goed toegankelijke strandovergangen met goede sanitaire voorzieningen en goede afvalvoorzieningen. Daarbij heeft de toegankelijkheid voor minder mobiele mensen prioriteit.	Goed onderhouden van de sanitaire voorzieningen en het gebied rond de strandovergangen en het realiseren van voldoende fietsenstallingsmogelijkheden.		
	Zorgdragen voor een adequate afvalvoorziening bij de strandovergangen.		
	Onderhouden van de strandrolstoelen.		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Een aangrenzend verblijfsgebied dat aantrekkelijk is voor inwoners en recreanten.	Het opstellen van een visie op het activiteitenstrand.		Het streven is om in het najaar te starten met het opstellen van de visie voor het activiteitenstrand zodat deze voor het begin van het zomerseizoen 2023 gereed is.
Het borgen van de toegankelijkheid van het strand bij Paal 3 en het badstrand voor zowel strandbezoekers als de hulpverleningsdiensten.	Zo nodig deponeren van zand op de toegang naar het strand bij Paal 3, om de bereikbaarheid voor strandbezoekers en de hulpverleningsdiensten te waarborgen.		
	Waarborgen van een goede toegankelijkheid van het strand bij paviljoen de Marlijn voor onder andere de hulpverleningsdiensten door het teveel aan stuifzand via de inzet van een shovel te verwijderen.		

►3.1 /2 Toeristisch product

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Vasthouden van minimaal 300.000 gasten op jaarbasis. Uitbreiding hiervan niet zoeken in het hoogseizoen, maar in seizoenverbreding.	Stimuleren van evenementen voor specifieke doelgroepen, passend bij de tijd van het jaar.		Goede voorbeelden hiervan zijn het Internationale Kamermuziekfestival en tijdens de zomermaanden de Strúnmarkten. Nieuwe initiatieven blijven wij graag stimuleren.
	Kijken naar nieuwe, recreatieve mogelijkheden.		Dit is een continu proces. Wij blijven in gesprek met initiatiefnemers naar mogelijkheden om het recreatieve aanbod uit te breiden dan wel te versterken.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Het houden van een gastenonderzoek.		Samen met de Friese Waddeneilanden is gewerkt aan het opzetten van een gastenonderzoek om relevante informatie te verkrijgen van bezoekers van de eilanden. Hiervoor is een bureau benaderd die het onderzoek gaat uitvoeren. Op 1 juli is het gastenonderzoek online gegaan met medewerking van Wagenborg en VVV Schiermonnikoog.
	Bieden van cofinanciering bij aanvragen voor het Iepen Mienskipfûns (IMF).		Tijdens de eerste en tweede tender van het IMF zijn de volgende projecten van Schiermonnikoog gehonoreerd: - Baken Schiermonnikoog, lichtkunstwerken op de Zuidertoren (Hi-Lo) - Toekomstbestendig dier- en speelweide (Stichting Witte Winde)
	Uitvoering geven aan de 10 pijlers voor toeristisch beleid.		
	Visie opstellen over het activiteitenstrand.		Het streven is om in het najaar te starten met het opstellen van de visie voor het activiteitenstrand zodat deze voor het begin van het zomerseizoen 2023 gereed is.

3.2 Jachthaven

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Een representatieve en publieksvriendelijke jachthaven, zowel qua dienstverlening als qua fysieke inrichting en toegankelijkheid, een en ander binnen het totale financiële kader van de gemeentelijke begroting.	Continuering van de constructie met het bestuur van Stichting jachthaven De Oude Veerdam als exploitant van de jachthaven.		
	Het behouden van de goede relatie met de Watersportvereniging “Lytje Pole”.		
	Het op diepte houden van de jachthaven door middel van de inzet van een ploegboot.		
	Het borgen van de samenwerking met de andere jachthavens van de Waddeneilanden via de Stichting Jachthavens Waddeneilanden, het samenwerkingsverband van de vijf passantenhavens op de Waddeneilanden. De Stichting werkt samen met overheden en organisaties voor vaarrecreatie en natuurbescherming om te zorgen voor veilige jachthavens met voldoende ligplaatsen en een hoge verblijfskwaliteit.		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Voorbereiden van een aanvraag om een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet voor een structurele methode van baggeren waarbij het vrijgekomen slib kan worden aangewend voor bijvoorbeeld het realiseren van een natuurgebied. Hierbij sluiten we aan bij het project Wij&Wadvogels van de Vogelbescherming in samenwerking met Natuurmonumenten, Wetterskip Fryslân en andere partners. Uitgangspunt van dit project is het gedeeltelijk verkwelderen van het Wad tussen de oude en de nieuwe veerdam.		

Programma 4
Burgers en bestuur

Thema´s binnen dit programma:

4.1 Burgerparticipatie

4.2 Bestuur

4.3 Dienstverlening

4.1 Burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
De gemeente heeft een krachtig, eigentijds en integer bestuur dat een goede relatie met de burger onderhoudt en ruimte geeft aan nieuwe vormen van participatie en democratie vanuit een open dialoog met de samenleving.	**Spreekuur collegeleden.** Het spreekuur is sinds juni 2018 ingevoerd. Het spreekuur is een mogelijkheid om met de burgemeester of een van de wethouders van gedachten te wisselen over onderwerpen die spelen in onze gemeente. Belangstellenden kunnen hiervoor een afspraak maken via het bestuurssecretariaat. Het spreekuur wordt ook in 2022 voortgezet.		Het spreekuur is vanwege de Coronamaatregelen vanaf maart 2020 niet meer gehouden. Vanaf de zomer van 2022 wordt hier wel weer invulling aan gegeven. Dit neemt niet weg dat er al die tijd wel degelijk mogelijkheden zijn geweest om met de burgemeester of een van de wethouders in gesprek te komen. Door een gerichte fysieke, telefonische of digitale afspraak te maken. In beginsel werkt dat verder net zoals bij het spreekuur. Per saldo bestaat bij ons de indruk dat er geen belemmeringen zijn geweest om met de bestuurders in contact te komen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Vergadermodel gemeenteraad Eind 2018 heeft de gemeenteraad een nieuw vergadermodel ingevoerd. Met dit nieuwe vergadermodel wil de gemeenteraad onder andere bereiken dat burgers eerder en beter betrokken worden bij gemeentelijke onderwerpen en de eilander politiek. Tijdens openbare beeldvormende raadsbijeenkomsten worden burgers en belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om in een vroeg stadium in te spreken over onderwerpen of om als toehoorder aanwezig te zijn bij presentaties. Ook voor 2022 worden weer enkele beeldvormende vergaderingen ingepland.		De gemeenteraadvergaderingen worden volgens het model uit 2018 ingericht. Tijdens de Coronaperiode kon er helaas geen publiek op de tribune van de raadszaal plaats nemen. De vergaderingen konden wel vanuit huis worden gevolgd (TV en internet) en insprekers hebben steeds de gelegenheid gehad om van het inspreekrecht gebruik te maken.
	Kinderburgemeester Om ook de stem van kinderen te (laten) horen wordt er jaarlijks een nieuwe kinderburgemeester benoemd.		Er is op 17 december 2021 een nieuwe kinderburgemeester benoemd voor het jaar 2022.
	Interactieve beleidsvorming Bij grote projecten wordt de bevolking in staat gesteld om actief mee te denken en te participeren. In een plan van aanpak over dat project wordt hiertoe een op maat gesneden aanpak opgenomen, die past bij de aard en omvang van het project.		Bij grotere projecten is een dergelijk plan van aanpak, met aandacht voor de participatie gebruikelijk. In september wordt met de gemeenteraad van gedachten gewisseld over de wijze waarop hieraan invulling kan worden gegeven, ook onder de nieuwe omgevingswet.

4.2 Bestuur

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Het behoud van een zelfstandige gemeente.	**Bestuurskracht: Eigen organisatie en samenwerken** Omdat wij zeggenschap willen houden over ons eigen eiland, is het voor ons van cruciaal belang dat wij een zelfstandige gemeente blijven. Wij beseffen dat deze wens door onze schaalgrootte een prijs heeft. Wij hebben een kernorganisatie nodig, die kwalitatief en kwantitatief de taken aan kan. Daarnaast willen wij door slim samen te werken de kosten van onze organisatie beperken.		Onze kleine kernorganisatie blijft onder druk staan. Enerzijds doordat we er niet in slagen om álle vacatures te vervullen, zie onderstaand bij '*ambtelijke organisatie'*. Anderzijds krijgen we steeds meer taken, wordt er meer en meer nadruk gelegd op participatie, worden de inwoners en maatschappelijke partners mondiger en hebben we ambities waarvoor er voldoende ambtelijke en bestuurlijke capaciteit en kwaliteit moet zijn. Onze ambities hebben onder meer betrekking op de introductie van de Omgevingswet, duurzaamheid, openbare orde en veiligheid, toezicht en handhaving en diverse ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen zoals het LOC, de oude energiecentrale / bezoekerscentrum, verkeersluw eiland, bedrijven, woningbouw, ontwikkelingen in de polder, jeugd- en jongeren werk, voorkomen en bestrijden van alcohol- en druggerelateerde problemen, et cetera.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Eigen organisatie *Bestuur* Door het bijzondere karakter en ligging van onze gemeente, steekt de bestuurslast in uitzonderlijke mate uit boven de gebruikelijke bestuurslast in andere gemeenten met dezelfde inwonersklasse. De provincie heeft dit onderkend en heeft de gemeente ingedeeld in inwonertalklasse 2 voor het tijdvak vanaf 1 september 2021 tot 1 januari 2027.		Naast de opclassificatie naar inwonersklasse 2, is de aanstelling van de wethouders in het nieuwe college van burgemeester en wethouders voor de periode 2022-2026 uitgebreid van 0,65 naar 0,8 fte.
	Ambtelijke organisatie: Onze eigen ambtelijke organisatie moet van voldoende capaciteit en kwaliteit zijn. Om dit te bereiken gaan we het volgende doen: 1. Openstaande vacatures zo spoedig mogelijk herinvullen; als dat niet lukt is tijdelijke inhuur een vereiste. 2. Op een aantal terreinen is versterking van de ambtelijke organisatie nodig: - tijdelijke versterking (door inhuur) in geval van tijdelijke opdrachten. - extra capaciteit op beleidsterrein duurzaamheid en wonen. 3. DVO met NEF actualiseren.		Door middel van een afwijkende, voor ons nieuwe vorm van werving, zijn we er in geslaagd om een groot deel van de vacatures begin 2022 in te vullen. Waar dat niet lukt hebben we een aantal tijdelijke inhuurcontracten. Maar ook daar zijn we niet volledig in geslaagd, wat een gevolg is van de krapte op de arbeidsmarkt. Wij blijven de gemeente Schiermonnikoog promoten als een unieke werkplek. We merken wel dat de krapte op de woningmarkt ook ons parten speelt bij het vinden van personeel, net als de andere werkgevers op het eiland. De DVO met Noardeast Fryslân moet worden geactualiseerd. Daarmee is in juni een aanvang gemaakt. Wij streven er naar om dat in het najaar van 2022 af te ronden.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
Constructieve samenwerking met de andere Waddeneilanden.	**Samenwerken** Wij werken samen met de andere Waddeneilanden via een gemeenschappelijke regeling. Wij werken samen aan het programma de Wadden, dat in 2021 is vastgesteld. Voor 2022 en volgende jaren gaan we een meerjaren uitvoeringsplan opstellen en proberen we van het Rijk en de provincies Fryslân en Noord-Holland cofinanciering te bemachtigen. Op minder beleidsgevoelige terreinen (Bedrijfsvoering) proberen wij zoveel mogelijk te komen tot eensluidende uitvoering. Ook daartoe worden vanuit de GR de Wadden DVO's afgesloten met bijvoorbeeld Leeuwarden (ICT) en tussen eilanden onderling (met Ameland: onderwijs). Zie in dit verband ook de paragraaf bedrijfsvoering.		We liggen goed op koers. Het meerjaren uitvoeringsplan is opgesteld en wordt als basis gebruikt voor een in te dienen aanvraag voor een Regiodeal bij het Rijk. Op basis van een Quick win "versnelling woningbouw' heeft het ministerie van BZK een bijdrage aan de gezamenlijke Waddeneilanden toegezegd van €5 miljoen. De DVO's die wij met de andere Waddeneilanden en met Leeuwarden hebben afgesloten worden dit jaar geactualiseerd. Vanwege personele wisselingen worden in de diverse samenwerking werkgroepen vanaf onze zijde nieuwe medewerkers ingevoegd.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
	Behoud voldoende betrokkenheid In de komende tijd zullen verschillende visies moeten worden ontwikkeld, dan wel belangrijke beleidsbeslissingen moeten worden genomen. Het is van groot belang de processen om te komen tot deze visies/beleidsbeslissingen zodanig vorm te geven en de inwoners daarover zodanig te informeren dat zij zich betrokken kunnen voelen bij het wel en wee van Schiermonnikoog. Wij kiezen daarbij voor een open houding en maximale transparantie. Dat kan bij voorbeeld via specifieke informatieavonden.		Dit punt is nooit 'af'. Bij elke nieuwe ontwikkeling hebben wij oog en oor voor de wijze waarop we onze inwoners kunnen betrekken. Als meest recente voorbeeld geldt dit voor de Proeftuin Aardgasvrije Wijken, waarvoor onze wijk Nieuw Dokkum is aangewezen. Er wordt hier de komende jaren intensief gecommuniceerd met inwoners en instellingen, waarvoor een communicatieplan in voorbereiding is.

4.3 Dienstverlening

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Zomernota	Toelichting Zomernota
De missie van onze organisatie is dat wij toegevoegde waarde bieden aan onze gemeenschap en de gasten op Schiermonnikoog. De toegevoegde waarde blijkt uit de kernwaarden van onze organisatie en onze mensen: - dienstbaar: wij doen een stapje extra voor onze klanten; - eenvoudig: wij zoeken simpele oplossingen voor ingewikkelde problemen; - eigen: wij kiezen onze eigentijdse, vertrouwde werkwijze zonder onze onafhankelijkheid te verliezen.	Als organisatie zijn we in het kader van dienstverlening aan onze inwoners gericht op het vinden van een oplossing; als iets niet kan, zoeken we naar een mogelijk alternatief.		Dit onderdeel is nooit 'af'. We blijven op zoek naar mogelijkheden om vanuit deze basisgedachte onze dienstverlening te optimaliseren. Dit wil niet zeggen dat wij hierin nooit een misser of fout maken. Als dat het geval is geven we dat toe en gaan we op zoek naar een passende oplossing.
	In het kader van de dienstverlening kijken we ook naar flexibilisering van openingstijden en telefonische bereikbaarheid. Ook wordt onze website als informatiemedium verder ontwikkeld.		We verruimen onze dienstverlening door de mogelijkheid te bieden voor het aanbieden van diensten op afspraak. Dit betekent dat ook buiten de standaardopeningstijden van het gemeentehuis in de ochtenduren, waarop iedereen desgewenst 'kan binnen lopen', ook buiten die uren om een afspraak kan worden gemaakt. In eerste instantie richten we ons nog op de diensten en 'producten' van burgerzaken; later willen we dit uitbreiden naar meer vormen van dienstverlening. Wij zijn ver gevorderd in de voorbereidingen op een nieuwe website. Wij gaan er op dit moment vanuit dat die in het najaar van 2022 operationeel wordt.

FINANCIEEL EFFECT ZOMERNOTA 2022

Het verschil in resultaat tussen de lentenota en zomernota is als volgt:

Omschrijving	2022 €
Resultaat na bestemming Lentenota	18.983
Resultaat na bestemming Zomernota	175.918
Verschil te verklaren	156.935

Het verschil bestaat uit:

Omschrijving	2021 €
Resultaateffect DMJOP gebouwen (raadsbesluit 17 mei 2022)	-/- 11.563
Resultaateffect meicirculaire 2022, zie toelichting	168.498
Verschil	156.935

Toelichting meicirculaire 2022

Op 1 juni 2022 is de meicirculaire verschenen. In de circulaire zijn de accressen gemeentefonds voor de jaren 2022-2025 op basis van de voorjaarnota bijgesteld. Voor de jaren 2023-20255 is de meicirculaire verwerkt en toegelicht in de NFK 2023-2026. De hoogtepunten uit de meicirculaire worden hieronder toegelicht.

Effecten meicirculaire 2022 Schiermonnikoog

		2022
	Uitkomst t/m meicirculaire 2022	3.457.328
	Correctie lentenota jeugzorg 2022	56.000
	Correctie jeugdzorg 2020	-13.000
	Uitkomst t/m meicirculaire 2022	3.827.826
	Effect op begroting (+ = voordeel en een - = nadeel)	**327.498**
	Totaal te reserveren / oormerken gelden	159.000
	Resultaat t/m meicirculaire 2022, incl. reserveringen	**168.498**
	A. Specificatie verschil:	
	Uitkeringsfactor, algemeen	
1	Accresontwikkeling in mei 2022 ujr 2022 tm 2027	106
2	Plafond BCF, onderschrijding in jaar 2021	7
8	Hoeveelheidsverschillen	39
	Taakmutaties	
9	Energietoeslag	28
12	jeugdzorg reeds verwerkt in begroting (stelpost)	13
13	Eigen bijdrage huishoudelijke hulp (Coalitieakkoord)	
	IU/DU/SU	
14	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	102
15	Extra capaciteit BOA's	29
17	Vergoeding raadsleden kleine gemeenten (IU)	3
	Totaal verschil (A)	**327**
	B. Te reserveren / oormerken gelden:	
9	Energietoeslag	28
14	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	102
15	Extra capaciteit BOA's	29
	Totaal te reserveren / oormerken gelden (B)	**159**
	Resultaat t/m meicirculaire 2022, incl. reserveringen (A+B) (+ = voordeel en een - = nadeel)	**168**

Energietoeslag 2022

Schiermonnikoog krijgt een bedrag van € 28.000 in 2022 voor de compensatie van de gestegen energiekosten voor huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Zij ontvangen € 800 per huishouden. Het ontvangen bedrag van € 28.000 voor 2022 reserveren we voor de bijbehorende uitgaven.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord 2022

Schiermonnikoog ontvangt in 2022 € 102.000 voor uitvoeringskosten klimaatakkoord.
Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvangen gemeenten in 2022 een overbruggingsbudget van € 40 miljoen. Dat is onvoldoende om de al in 2022 gewenste versnelling teweeg te brengen. Daarom wordt van de toekomstige uitvoeringsmiddelen € 74,331 miljoen naar 2022 verschoven.

Over de resterende middelen die in het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere VNG, IPO en het Rijk.
Het ontvangen bedrag van € 102.000 voor 2022 reserveren we voor de bijbehorende uitgaven.

Extra capaciteit BOA's
In de openbare ruimte verrichten BOA's belangrijk werk in specialistische en complexe beleids- en wetsgebieden. In de afgelopen jaren zijn BOA's binnen hun bevoegdheid ook steeds meer taken gaan uitvoeren.
Het ontvangen bedrag van € 29.000 per jaar reserveren we voor de bijbehorende uitgaven.
Dit staat voor 2023 en verder ook in de NFK 2023-2026 opgenomen.

MUTATIES ALGEMENE RESERVE

Omschrijving	2022 €
Stand Algemene reserve Lentenota 2022	**405.236**
Wijziging (verhoging) rekeningresultaat 2021 (er waren nog mutaties verwerkt na publicatie lentenota 2022)	11.342
Verwerkte raadsvoorstellen	
Raadsvoorstel Melle Grietjespad 12 juli 2022, vrijval voorbereidingskrediet	35.000
Raadsvoorstel Kosten beoordeling grof sediment jachthaven 12 juli 2022	-15.000
Raadsvoorstel Warmtepomp zwembad, sloop en onvoorzien 12 juli 2022	-12.500
Overig	2.000
Stand Algemene reserve Zomernota 2022	426.078